

Osudové

„ 8 “

v obci

Hřiměždice

ROK 1918

Pamětní kniha obce Hřiměždice

V roce 1918 nastává všeobecný převrat. „Mele se z posledního“, říkal si posměšně náš lid. Rekvisice obilí a dobytka stíhala dále jedna druhou, saháno již i na osivo, jako bankrotář k poslednímu řeže i trámy svého stavení. Na výrobu hospodářskou přišla katastrofa. Pole nebyla zdělána jako před válkou. Nebylo potřebných sil ku práci polní, nebylo hnojiv, zvláště ledku se nedostalo, nebylo strojů, ba nebylo dostatek osiva, ani potahu. Nejvíce utrpěl tu chov dobytka stálými rekvisicemi, to pak bylo příčinou, že nebylo mléka a másla. Hrozivě šířila se tuberkulóza. Strádaly široké vrstvy lidu. Byl naprostý nedostatek šatstva a prádla. Ceny těchto věcí stouply do úžasné výše. Nic nedovedlo zameziti hroznou lichvu. Naši lidé dostali tu věci nutné a potřebné jen za živobytí. Jen za živobytí šel dělati dělník, řemeslník, jen za živobytí dostalo se dříví, uhlí a.t.d. Ježto byly přísné rekvisice a jen za obilí, vejce a máslo mohlo se něco dostat, nebyl dostatek ani v největších selských statcích. Nedostatek měl za následek krádeže, kradlo se na polích, v bytech, na drahách. Počet vlaků byl pro nedostatek uhlí zmenšen a to zase bylo příčinou velikého návalu na vlaky osobní.

Všude viděti schátralost a hroznou demoralisaci. Nejbolestivější a nejostudnější byl mravní úpadek dětí, zaviněný zanedbáváním mládeže v domácnostech a špatnou návštěvou školy. Zameškání školy musilo se dětem omlouvati. Pro nedostatek uhlí bylo v posledních letech války i vyučování zastaveno. Mládež zvlčila, žebrala, podvodů se dopouštěla, kradla. Anarchie byla v rodinách, v obcích, okresech, ve státě, anarchie v armádě, anarchie mezi civilisty. Vojáci houfně

desertovali, schovávali se v lesích, nedostavovali se včas ke svým plukům z dovolených, čekali, až četnictvo pro ně přijde a odvede je, nejpřísnější hrozby prachem a olovem nebo šibenicí naprosto již nepůsobily, civilové dávali při rekvisici obilí, dobytek aj. jen z přinucení nasazenými bodáky a ulehčovali si takovými řečmi i před státními orgány, za které při počátku války byla neodvratně šibenice. Státní a vojenské orgány stávaly se bezmocnými. V zoufalství začalo se hospodařiti tak, jako hospodář – bankrotář, před krachem, který řeže mnohdy i krovy, vytrhává žlaby a prodává je.

V měsíci únoru byla prohlídka nejmladších domobranou povinných mladíků, nar. v r. 1900. Ze zdejší obce odveden byl jediný Arnošt Zimmermann, syn lesního z Hájů.

V tomto měsíci byl také uzavřen mír s Ukrajinou. S Ruskem a Rumunskem vyjednáváno o mír dále a byl také v měsíci březnu t.r. s Ruskem a v měsíci květnu t.r. s Rumunskem uzavřen.

Hrozná tragedie světové války rozvíjí se dále a dostupuje svého vrcholu. Vojska čtyřdohodová mocným tlakem na všech frontách nutí voje středních mocností ku stálému ústupu. Národové těchto mocností počínají hlasitě jeviti nespokojenost a žádají svých vlád důrazně o mír. V Bulharsku opouští část vojsk frontu a voje dohody valí se do země. Panovník vzdává se trůnu a Bulharsko kapituluje. Rakousko-Uhersko a Německo žádají pak presidenta Ameriky W. Wilsona, aby u dohodových vlád předložil notu žádající o příměří a o zahájení mírového jednání, dokládající, že přistupují na veškeré podmínky Wilsonovy, zejména na sebeurčení národů. Dne 16. října ohlašuje císařský manifest přetvoření Rakouska ve stát spolkový, v němž každý národní kmen tvoří svůj státní útvar, aniž by dotknuta byla celistvost Uher. Češi a Jihoslované odmítli přijetí manifestu s poukazem, že otázka česká a jihoslovanská budou toliko na

mírovém kongresu řešeny. Dne 19. října prohlásil Národní Výbor v Praze, že s Vídní nebude vyjednávat a že československý stát bude vyřízen mezinárodní konferencí za účasti Národní rady české v Paříži. Tato prohlásila samostatnost československého národa a ustanovila zatímní vládu v čele s drem T.G.Masarykem jako ministrpresidentem a ministrem financí, drem Ed. Benešem jako ministrem vnitra a zahraničních záležitostí a drem M.R.Štefanikem jako ministrem vojenství. President W. Wilson v odpovědi své na mírový návrh Rakousko-Uherska prohlásil, že nemůže se zabývat tímto návrhem, ježto soudci nad osudem monarchie jsou Češi a Jihoslované a ne on. Vláda Rakousko-Uherská v odpovědi Wilsonovi nabízí zvláštní mírové jednání bez ohledu na Německo a to na podkladě uznání státu československého a jihoslovanského.

V říjnu 1918 cítil každý, že nastává konec doby válečné a že něco neobyčejného přijde, že něco visí ve vzduchu. Nadešel konečně den, kdy dočkal se národ zubožený, třistaletou porobou zatracený, válečnými útrapami zesláblý, východu svého slunce. Nadešel den, pro nějž trpěla odešlá pokolení, pro nějž tekly slzy a krev našich předních mužů a žen, pro nějž žalářovani naši národní pracovníci a jež náš veliký Komenský v „Kšaftu umírající matky jednoty českobratrské“ svým věšteckým duchem předpověděl. Nadešel 28. říjen, den jásotu, den radosti, den nového rána, den svobody. V Praze Národní výbor za účasti ohromných mas lidí prohlásil samostatnost národa. Svržena dynastie habsburská, roztнутy okovy poroby, národ sám ujal se správy věcí svých. Aby zachována byla souvislost dosavadního řádu právního se stavem novým, aby nenastaly zmatky a upraven byl nerušený přechod k novému státnímu životu vydal Národní Výbor první zákon téhož dne. Jím zůstávají prozatím veškeré zákony a nařízení v platnosti a veškeré úřady jsou podřízeny Národnímu Výboru.

Radostná tato zvěst rozlétla se rychle po vlasti a dolétla do naší vesničky dne 29. října. Ihned byla vesnička ozdobena prapory bíločervenými, z nichž prvý zavlál na školní budově. Všude tvořily se hloučky obyvatelstva živě rokující o nastalé změně, všude projevovala radost, že konečně utiskovaný národ dočkal se kýžené národní svobody a samostatnosti.

28. října 1918 již za šera večerního přišli dva občané hřiměždíčtí ze Sedlčan a vyprávěli, co se v Praze událo, že v Sedlčanech plno praporů národních i slovanských barev, že se tam mluví o českém státě, který byl dnes prohlášen, a že se lidé radují. Novina se rozšířila až ráno 29. října a občané s dychtivostí očekávali příjezd pošty, která jediná spojovala nás tehdy jednou denně se světem. Ani telefon, ani telegraf jsme tehdy u nás neměli. Jak pomalu se vlekl čas, jak každý nedočkavě vyhlížel, kdy se radostná zvěst buď potvrdí, anebo nastane hrozné zklamání. Nikdo nepracoval, lidé se stavěli v hloučkích a těšili se a povídali, co by jindy si nikdy říci netroufli. Poštovní vozík samá trikolora, postilion místo orlíčka trikoloru na čapce, a co z pověsti jistotu učinilo – na zadu vozíku byla pověšena, aby každý mohl čísti, proklamace prozatimní vlády k národu o české samostatnosti. A postilion radostně čapkou mávaje, vykřikoval zdaleka slavnou tu zvěst. Podivno, my již skorem nedůvěřující v lepší časy, uvěřili jsme ihned. Téměř okamžitě byly vyvěšovány prapory národní i slovanské, první byl vyvěšen na škole. Všichni občané se zdobili trikolorami a radostně besedovali po návsi. Německý nápis byl u nás jen jeden a to „Gendurmerie – Komando“, a ten hned četníci odstranili a v dalších dnech se postarali hoši odrostlí o odstranění orlíčků. Jak se dobře pamatujeme všichni, bylo za války přísně nařízeno zpívati v kostele v neděli po školní mši „Zachovej nám“. Hned tu první neděli po převratu zahrál p. regenschovi Engelhart místo ní „Kde domov můj“.

A jako dříve při prvních taktech rak. hymny lidé utíkali z kostela, tak nyní slyšíce zvuky naší národní hymny, nadšeně ji celou vyzpívali.

Oslav nebylo hned, ježto byla škola pro epidemii španělské chřipky zavřena. Teprve 8. listopadu byla pořádána ve škole pro žáky, spolky i občany slavnost. Žáci přišli všichni, občanů plná IV. třída, že nebylo možno se pohnouti. Pan učitel Žlábek vroucně promlouval o naší porobě za vlády Habsburků, o našem probuzení a konečném osvobození, o našich osvoboditelích, o našem českém státě. Posluchači nadšeně vyslechli krásnou přednášku, volali „sláva“ našim osvoboditelům a nakonec zapěli „Kde domov můj“. A sbírali při slavnosti mezi sebou pro vdovy a sirotky po legionářích. Byly to pěkné dni, nikdo nevzpomněl nepřátelství, jen láska, radost a nadšení vládly. Radostno bylo vzpomínat.

Dne 21. prosince 1918 uvítala osvobozená Praha a s ní celý národ tatíčka legionářů, tvůrce naší svobody, vítěze nad Habsburky a rakouskou tyranií, našeho velikého bojovníka duchem, Masaryka. Národ připravil tomuto velikému svému synu uvítání, jakého Praha ještě neviděla. Jízda jeho z nádraží na hrad byla triumfální. S ním přijeli první naši legionáři. Po nich vraceli se další v r. 1919 i 1920.

Radost ze samostatnosti naší promísena byla bolestí při vzpomínkách na oběti, za které byla vykoupena. Se žalostí vzpomínala obec těch svých rodáků, kteří na různých frontách bojovali a v boji padli a většinou v cizích zemích na neznámých místech jsou pochováni. A není jich malý počet. Jsou to: Čeněk Dolejš, Frant. Engelhart, Frant. Hejhal, Alois Jech, Jos. Jandera, Alois Kocourek, Josef Kocourek, Frant. Kocourek, Ant. Koza, Karel Koza, Frant. Krákora, Oldřich Krejčík, Josef Krupička, Václav Lomoz, Frant. Mašek, Frant. Němec, Václ. Prošek, Ant. Růžička, Josef Šebor.

Značný byl počet v boji padlých našich spoluobčanů. Daleko větší však byl počet těch, kteří ve světové válce neztratili sice životů, ale kteří ztratili své zdraví. Můžeme bez nadsázky napsati, že ani jeden z vojinů naší obce, jenž byl ve frontě, nepřišel domů s neporušeným zdravím. Někteří vícekrát byli zraněni, jiní postiženi byli různými nemocemi, opět jiní přinesli si revmatismus apod.

Pamětní kniha Národní školy Hřiměždice

Národní Výbor v Praze zvláštní proklamací ze dne 28. října 1918 ohlásil lidu československému, že tímto dnem vstoupil v život

„Samostatný stát československý“

jehož správu prozatím převzal do svých rukou.

Radostná tato zvěst rozlétla se rychle po vlasti a dolétla do naší vesničky dne 29. října.

Jelikož škola byla pro panující epidemii chřipkovou zavřena, nebylo možno mládeži tuto historickou událost ihned sdělit. Když dne 4. listopadu dívky poprvé do školy přišly, třídní učitelé ve svých třídách objasnili žactvu význam samostatnosti nového státu. Ve výročí dne bitvy na Bílé Hoře dne 8. listopadu pořádána byla školní slavnost. Dívky svátečně oděny shromáždily se ve škole v počtu velmi hojném jako nikdy před tím nebývalo. Po zapění vlastenecké písně promluvil správce školy K. Žlábek v delší řeči ku žactvu o staletém utrpení národa českého pod vládou Habsburků, zvláště pak o následcích bitvy bělohorské, kterou národ náš upadl do staletého spánku, z něhož probudili jej naši slavní buditelé s Dobrovským, Jungmanem, Palackým, Havlíčkem, Riegrem v čele. Vylíčil dále, jakých útisků ve veškerém životě našem bylo nám zakoušeti od nepřátelské vlády, jak vydání urážkám zpupných Němců a Maďarů donuceni byli jsme ku krvavé válce světové, abychom chopili se zbraní proti svým bratřím

Slovanům a tak vyprázdnili číši utrpení a potupy až na dno. Leč míra utrpení dovršena. Právo a spravedlnost zvítězily. „Byli jsme před Rakouskem“ – řekl Palacký před půlstoletím „budeme i po něm“. Hodina národního osvobození udeřila. Slováci, Moravané, Čechové i Slezané nový život počíná pro potlačované. – Vysvětlil pak krátce význam svobody pro národ český. Vzpomenul zakladatelů naší nové republiky československé prof. T.G.Masaryka, presidenta amerického W. Wilsona a zejména našich hrdinných bojovníků v československých legiích. Povstáním projevílo žactvo těmto tvůrcům naší svobody svou vděčnost a úctu a provolalo jim hlučně „Sláva“. Konečně upozornil, že národ náš jen svou neúpornou pílí a vzdělaností udržel se mezi ostatními národy světa a vybídl dítky, by nyní se zdvojenou pílí se učily, aby jednou jako hodní a zdární synové svobodné vlasti pomáhali ku jejímu blahu a rozkvětu, by naplnila se slova kněžny Libuše, jež ve stejnojmenné opeře věštecky přeje: „Národ český neskoná, on vše slavně překoná“. Zapěním národní hymny „Kde domov můj“ slavnost skončena.

Ku vyzvání správce školy sebraly dítky školní na fond pro pozůstalé vdovy a sirotky po československých legionářích 83 K, ač v tu dobu mnoho dítek churavělo chřipkou. Bylo radostno pozorovati dítky, s jakým nadšením a radostí přinášely své dary jedno-i dvokor. na tento účet. Počátkem měsíce prosince podniknuta sbírka na týž fond dům od domu školní mládeží a skvělý její výnos 300 K odveden okresnímu hejtmanství (200 K) a české zemské komisi, pro péči o mládež (100 K).

ROK 1938

Pamětní kniha obce Hřiměždice

Dne 14. ledna 1938 rozvodnila se řeka Vltava a přívál vody urval ze stavby mostu u Vestce větší množství stavebního dříví, které odplulo na různá místa až k Vranému nad Vltavou.

20. února 1938 zavázalo se obecní zastupitelstvo nésti ze svých obecních prostředků všechn náklad spojený se zřízením a vydržováním měšťanské školy včetně opatření řádné školní budovy pokud podle zákona ze dne 24./II. 1873, čís. 16 zem. zák. připadá na školní obec.

Rok 1938 byl již neklidný a činěna byla různá opatření pro válku a obranu státu. Po pravém břehu Vltavy zřizovány vojenské opevňovací stavby, na nichž nalezlo množství okolního obyvatelstva výdělek.

7. srpna 1938 předal dosavadní starosta obce Antonín Hájek obecní úřad nově zvolenému starostovi Karlu Škardovi protokolárně v přítomnosti člena obecního zastupitelstva.

V září dokončena byla stavba mostu přes Vltavu u Vestce a ihned dán k používání veřejnosti.

Dne 24. září 1938 vyhlášena byla mobilizace všech záložních důstojníků a vojáků do stáří 40 let. V naší obci provedena mobilizace v úplném klidu a pořádku. Prapor mobilizovaného vojska byl také umístěn v naší obci a jejím okolí a vojíni docházeli ke konání služby do vojenských objektů.

28. říjen nebyl tohoto roku oslavován pro národní neštěstí, které naše republika utrpěla tím, že byla donucena Anglií a Francií k odstoupení

pohraničních částí svého území sousedním státům. Naše republika prožívala od poloviny září takové bouře převratu a rozvratu, že jim není rovno.

Dne 22. září 1938 vláda Dr Milana Hodži podala presidentu republiky Dr Edvardu Benešovi demisi a předsedou nové vlády stal se generál Syrový.

Dne 21. září navštívili anglický a francouzský vyslanec presidenta republiky a prohlásili mu, nepřijme-li československá vláda anglofrancouzský plán odstoupení pohraničních krajů Československa hitlerovskému Německu, že celý svět označí Československo jako jediného viníka vzniklé války. Nesmíme nikdy zapomenouti, jak bylo na konferenci v Mnichově 30. září 1938 rozhodnuto o našem osudu bez naší účasti, jak byl našim zástupcům čekajícím v předpokoji, oznámen již jen hotový ortel. Představitelé západních mocností kapitulovali před Hitlerovým vydíráním, obětovali Československo, ne však z bázně před válečným nebezpečím, ale antikomunismus a protisovětská nenávist britské a francouzské buržoazie a strach ze socialistického Sovětského svazu, byly příčinou kapitulace. Měnily se hranice ve prospěch Německa, Polska a Maďarska.

Dne 5. října 1938 vzdal se president Dr Edvard Beneš svého úřadu. Téhož dne odstoupila také vláda armádního generála Syrového – novým předsedou vlády se stal agrárník Beran Rudolf, který již dříve usiloval o pravicový režim v Československu a sblížení s fašistickým Německem a snažil se též rozbít naši spojeneckou smlouvu se Sovětským svazem. Všechny tyto změny působily mocně na obyvatelstvo, které všeobecně obviňovalo vládu a vedoucí osobnosti, že nesplnili svoji povinnost a s pomocí Sovětského svazu nehájili hranice naší republiky. Když pak byla naše republika orvána, byl všude zármutek a vznikaly v občanstvu obavy, aby nebylo ještě hůře.

23. listopadu upraveny naše hranice na konferenci v Mnichově bolestnou ztrátou pohraničních krajů nám tak drahých, z nichž zvláště je nezapomenutelné Chodsko.

Dne 30. listopadu 1938 novým presidentem okleštěné republiky byl zvolen Dr Emil Hácha první president nejvyššího správního soudu.

Obavy občanstva v roce 1938, aby nebylo ještě hůře byly opodstatněny během všech událostí koncem tohoto roku i počátkem roku 1939 a ohromné zklamání nastalo, když 14. března 1939 proklamován byl samostatný Slovenský stát, a aby zoufalství bylo dovršeno ohlásil rozhlas 15. března 1939, že časně ráno okupační německá vojska se souhlasem presidenta republiky Dr Emila Háchy obsadila po překročení hranic území Čech a Moravy.

Naše obec, poněvadž neleží při hlavní silnici, měla to štěstí v tomto neštěstí, že okupační německá vojska pochodující po hlavní dálnici ji jenom prohlídla několika slabšími hlídkami, které však hleděli skoupati v obchodech vše, co bylo k snědku. Obyvatelstvo se před nimi schovávalo. V tento den i sama příroda jako na znamení smutku zahalila se do vysokého sněhového příkrovu, ač jiná léta již začíná jaro. Napadlo sněhu do výše 40 cm, v němž na silnicích vázla německá motorová vozidla a tím stíženy operace německé rané moci.....

Pamětní kniha Národní školy Hřiměždice

Dne 14. září 1938 kdy připadalo prvé výročí úmrtí presidenta Osvoboditele T.G. Masaryka uspořádána v naší škole vzpomínková smuteční slavnost. Děti všech tříd shromáždili se po 10. hodině toho dne ve IV. třídě, kdež před bustou smutečně ozdobenou a vhodně květinami dekorovanou měl k dětem proslov řídící učitel Josef Černík a potom přednášel uč. Miroslav Veselý. Pietně tak vzpomenuť úmrtí

presidenta Osvoboditele, jeho význam pro náš stát a národ a jeho humanitních ideálů. Po zapění národní hymny bylo pak toho dne na škole prázdno. Na škole v ten den byl vztyčen smuteční prapor.

Nařízením ministerstva školství a nár. osvěty byl v našich třídách přečten rozhlasový projev pana presidenta Dr E. Beneše a přiměřeně dětem vyložen. (Výnos presidia min. šk. a nár. os. z 10./9..1938, č. 6366/38 přes. Přes. zem. šk. rady z 12./9. 1938, čís. 5026 ai 1938).

Dne 22. září 1938 vláda Dr Milana Hodži podala presidentu republiky Dr E. Benešovi demisi. Generál Jan Syrový stal se předsedou nové vlády. Ministrem školství a nár. osv. byl pověřen sekční šéf p. Šubrt. Dne 5. října vzdal se president Dr Beneš svého úřadu. Všeobecná mobilisace vyhlášena 23. září 1938 na pokyn Anglie a Francie. Naše republika prožívala od poloviny září takové bouře převratu a rozvratu, že jim není rovno. Měnily se hranice ve prospěch Německa, Polska a Maďarska. Po historické konferenci v Mnichově dne 23. listopadu opraveny naše hranice bolestnou ztrátou krajů nám tak drahých, z nichž zvláště je nezapomenutelné Chodsko. Novým presidentem republiky byl zvolen 30./XI. 1938 p. Dr Emil Hácha, první presidentem Nejvyššího správního soudu. Vláda uznávaného generála J. Syrového 5./10. odstoupila. Novým předsedou vlády se stal p. Rudolf Beran. Po sekčním šéfu Šubertovi a Dr St. Bukovském stal se ministrem školství a národní osvěty profesor Karlovy university p. JUDr Jan Kapras.

V den volby presidenta tj. ve středu 30. listopadu 1938 vyvěšena na zdejší školní budově od 8 do 20 hod. státní vlajka a český prapor. V poslední vyvěšovací hodině v ten den žactvu vysvětlen význam presidentské volby.

Dne 28. října byl prohlášen letos za den pracovní. Proto se v ten den vyučovalo. Opatření to se stalo výhradně jen proto, že by oslavy národního svátku obvyklým způsobem nebyly přiměřené těžkým

dobám, které náš tát a národ prožívá. Práce v tento den, který zůstává svátkem národním má být symbolem obecního přesvědčení, že jen prací můžeme stát a národ obnovit, povznést, zceliti a zajistiti šťastnější jeho budoucnost. Na škole v ten den vyvěšeny byly prapory: státní i český.

Pamětní kniha Sboru dobrovolných hasičů v Hřiměždicích

Rok 1938 neblahými událostmi zapsán v paměti a srdcích všech dobrých Čechoslováků dotkl se i života hasičského do té míry, že ustala veškerá činnost. Kromě tradičního plesu v měs. lednu nebylo žádných podniků ani schůzí ani cvičení. Jarní události květnové, kdy vládou Čsl. byla povolána řada záložníků k ochraně hranic, vnesli pocit nejistoty do celého života i u nás na vsi. Po celé léto bylo horečně pracováno na opevňovacích pracích na pravém břehu Vltavy, až přišel osudný měsíc září, kdy naši přátelé i nepřátelé potupnou dohodou v Mnichově rozhodli o nás, bez nás. Mobilizací vyhlášenou dne 23. září bylo povoláno do zbraně též i mnoho členů sboru a zůstavší se ujali jejich povinnosti při SPO, jejíž pohotovost byla nařízena již několik dní před vyhlášením mobilizace. Tu se teprve ukázal nedostatek vycvičeného mužstva i pomůcek. Tyto nedostatky zvláště těžce nesl bratr Jos. Kropáček, který věnoval SPO mnoho práce a času. Na štěstí se nic nestalo, a již tu byl měsíc říjen, kdy vstoupila v platnost „Mnichovská dohoda“ a naši „dobří“ susedé se na nás vrhli jako dravci a rvali z našeho těla kus po kuse. A ku podivu, chutnalo jim znamenitě. Na severu, na západě, na jihu i na východě! Bylo tedy velmi těžko a smutno v celé republice. Kdo všechny ty bolesti vypíše?

Oběti 2. světové války

Zpět domů se z koncentračního tábora nevrátila židovská pětičlenná rodina Františka Pisingera a úředník pojišťovny Slavie František Martínek (43 let). Byli umučeni v koncentračních táborech. Příčinou zatčení pana Martínka byl nesouhlas s tím, aby jeho syn byl příslušníkem Hitlerovy mládeže, kam byl zařazen na přání Martínkovy manželky (Němky).

Na pomníku padlých je vyryto ještě jméno Ludvíka Škardy, který padl v Praze na barikádách. Pohřben je na hřbitově v Hřiměždicích.

Ladislava Plavce, Františka Hájka a Václava Spilku nechali Němci pohřbít na sedlčanském hřbitově. Hrobaři řekli, že jsou to němečtí vojáci. Hroby zastřelených dodatečně vypátral otec zastřeleného Václava Spilky, který se po úředním povolení a zjištění totožnosti postaral o jejich vykopání a 16. prosince 1945 byli pochováni ve společném hrobě v Hřiměždicích.

ROK 1948

Pamětní kniha obce Hřiměždice

Dne 18. února 1948 usnesl se místní národní výbor ve své schůzi z budovy čp. 37 a budov přilehlých vybudovati kulturní dům a zadal vypracování plánů ing. arch. Staškovi z Prahy. Na opatření finančních prostředků uspořádal MNV veřejnou sbírku mezi občanstvem zdejší obce. V téže schůzi se usnesl MNV doporučiti k rozparcelování celý hřiměždický velkostatek.

Po únorových převratových událostech ustaven byl v obci akční výbor Národní fronty, jehož předsedou zvolen předseda MNV František Pilný a členy František Kadlec, Josef Kocourek, Jan Štěrba, Josef Kocourek, František Krejčík, Antonín Suchý, Pavel Kumst a Alois Skopec.

Počátkem července 1948 byla slavnostně v bývalém zámku otevřena okresní politická škol KSČ Ant. ???, v níž potom školeni byli příslušníci KSČ z počátku týdne, později čtrnáctidenně vždy v počtu kolem 30 osob.

Od časného jara a přes celé léto pracovalo se pilně na výstavbě kulturního domu, takže přese všechny potíže ještě před jeho dokončením, když stavba byla až na některé nedodělky skončena, otevřen dne 24. října biograf.

28. října uspořádáno bylo slavnostní otevření kulturního domu, který nese název ministra zemědělství Julia Ďuriše. O výstavbu kulturního domu nejvíce se zasloužil předseda MNV František Pilný, který jeho postavení navrhl a v uskutečnění jeho výstavby se nejvíce staral, takže možno s klidem říci, že kulturní dům dnes v naší obci stojí, je

pouze jeho zásluhou přesto, že mnoho občanů, z nichž hlavně ředitel střední školy Miloslav Falc, mu hodně pomáhalo. Kromě těchto desítky občanů před i při stavbě kulturního domu odpracovali zdarma desítky i stovky pracovních hodin. Podobně zdejší rolníci se svými potahy a autodopravce Růžička se svými nákladními auty dovezli potřebný materiál na opravu i přebytečný a nepotřebný materiál odvezli. Takže heslo „vlastní silou sami sobě“, které je dnes vepsáno nad hlavním vchodem prostorného sálu stalo se skutkem, poněvadž tento kulturní dům vlastními silami občanstvo pro sebe postavilo. Večer 28. října uspořádaly školy národní a střední se svým žactvem slavnostní program jak na oslavu 28. října tak i na otevření tohoto kulturního domu.

ROK 1968

Pamětní kniha obce Hřiměždice

Nový rok ohlásil se chladným počasím. Mráz vystoupil 10. ledna 1968 na -20°C , což byl nejchladnější den v roce. 13. ledna konal se sportovní ples, jehož čistý výtěžek činil 1500 Kčs. 15. ledna byla v Kulturním domě výroční členská schůze J.Z.D. Pracovní jednotka byla 18 Kč. 21. ledna byl pořádán tradiční ples požárníků, který byl nejvíce navštíven. Výtěžek činil 3000 Kčs. 23. ledna byla výroční schůze Čs. červeného kříže. O úkolech Čs. červeného kříže promluvil M.U.Dr. Otto Vávra a delegátka ONV Marie Pincová. Při této příležitosti bylo občanům předvedeno umělé dýchání. 26. ledna snesla se nad krajinou sněhová chumelenice provázená v 5 hodin ráno bouřkou a blesky. Od poloviny ledna mrazy klesly až na bod tání a teplé počasí. V únoru bylo celkem teplo až 24. února napadl sníh a mráz -5°C . Dne 26. února byla v Kulturním domě vojensko-politická přednáška, na které pracovník armády z Příbrami objasnil vojenskou a politickou situaci naší republiky. Bohužel, této přednášce, tak poutavé a poučné bylo přítomno pouze 20 občanů. 10. března napadlo 15 cm sněhu a mráz -8°C . Dne 14. března byla společná schůze Jednoty, spotř. družstva, Čs. červeného kříže a Výboru žen. Referoval s. Hlavatý z Jednoty. Jednáno hlavně o zřízení pohostinství v kulturním domě. 17. března byla schůze požárníků a sportovců, kde byly projednávány návrhy na nové členy do M.N.V. Navrženo 6 členů požárníků a 3 členové sportovci. V březnu bylo počasí teplé, možno říci až jarní. V dubnu střídalo se chladno s deštěm a sněhem. Ojedinelé byly mrazy až -7°C . V květnu zahájil M.N.V. práce na rozšiřování cesty ke hřbitovu. 23. května byla veřejná schůze, kde byl

projednáván pronájem lomu. Občanstvo zamítlo pronájem lomu z důvodu, že by se tím poškodilo koupaliště, které v lomu se nachází. Dne 9. června probíhala v Hřiměždicích okrsková soutěž požárníků. Zdejší požárníci vyslali do soutěže 2 družstva mužů a 2 družstva žáků, která v soutěži zvítězila. Dne 22. a 23. června byla ve Věšíně opět soutěž požárních sborů, na kteroužto soutěž vyslali naši požárníci 1 družstvo mužů a 2 družstva žáků, kteréžto družstva opět v soutěži se umístila jako nejlepší. Dne 12. července byla veřejná schůze, kde se projednávala stavba pohostinství, nájem lomu a ohrazení dvora s. Frant. Kocourka 21. V červenci bylo celkem chladné počasí až na tradiční hřiměždickou pouť dne 28.7. se oteplilo. Letošní pouť byla zvláště silně navštívena nejen prodávajícími, ale i občany z dalekého okolí. O pouti konali sportovci taneční zábavu, která vynesla 4000 Kčs. 14. srpna byla opět veřejná schůze M.N.V., kde byl projednáván pronájem odpadového kamene v lomu a projednána prosperita místního kina. Odpadový kámen byl pronajat zemědělskému referátu ONV v Příbrami.

Dne 21. srpna byla naše republika náhle okupována vojsky Varšavské dohody (SSSR, NDR, Polska, Maďarska a Bulharska). Stalo se tak následkem politických událostí v ČSSR. Celá naše veřejnost s trpkostí sledovala a přijala tento nezákonný čin vojsk Varšavské dohody. Dne 21. srpna ve 12 hodin zazněly po celé republice sirény továren a zvony na znamení protestu proti vpádu vojsk do naší vlasti. I v naší obci zazněla siréna a zvony na 2 minuty. Také 26.8. a 27.8. od 12 hod do 12,15 hod. zněly sirény a zvony na znamení protestu. Jelikož na silnicích, zdech a domech byly psány hanlivé nápisy na Sovětský svaz, byly od 28. 8. ustanoveny hlídky v každé obci od 6 do 18 hod., aby se zabránilo psaní nápisů.

Dne 20. října bylo vysláno 1 družstvo požárníků na mezinárodní vyřazovací soutěž do Hořovic v následujícím složení: Šindelář, Štástka ml., Štverák ml., Černý Josef, Januška Jan, Havlíček Vlad., Kocourek Fr. 21, Hrdinka, Růžička Jos. st. a náhradník Gorenčík J. ml. Tuto soutěž naše družstvo prohrálo na body a tak bylo z dalších soutěží vyřazeno. V letošním roce zakoupil M.N.V. veřejné záchody, které byly postaveny na vhodném místě na náměstí. Dne 28. října byla vysazena lípa Svobody. Proslov při této příležitosti měl předseda M.N.V. s. Karel Trávník a s. Miloslav Bartůněk. Lípu zakoupil M.N.V. za obnos 20 Kčs. Účast osob při této slavnosti byla 70.

Dne 9. listopadu konal myslivecký spolek tradiční hon. 14. listopadu přišly první mrazy -6°C, které však trvaly jen 3 dny. Pak bylo deštivé počasí, které potrvало až do poloviny prosince. Pak přišly mrazy až do -12°C. Vánoce byly celkem ve střídání sněhu a deště. Dne 26.12. se konala výroční schůze požárního sboru za přítomnosti 2 delegátů z Příbrami. Naše jednota byl propůjčen čestný prapor ÚV SPO spolu s odměnou 1000 Kčs. Delegace Gorenčík Jan st., Lundák Josef, Štverák Antonín st..

V roce 1968 se narodila 3 dítka a zemřelo 7 osob.